

PICASSO PÅ FRIMÄRKEN

av Curt Sivert

I den minst sagt vildvuxna och yppiga flora av konstfrimärken — de senaste åren har marknaden i genomsnitt berikats med omkring 700 nya märken per år — är trots detta vår tids störste målare 89-årige Pablo Picasso företräd med bara ett 30-tal konstfrimärken. Hans senare måleri anses väl på de flesta håll för avancerat och därför mindre lämpat att lanseras på frimärken.

Det är i första hand Öststaterna och Kina som kommit med dylika märken. Sovjet saknas dock vilket torde bero på att Picassos produktion — åtminstone den senaste — är alltför modern för ryssarna. Man har inte ens återgett honom på bild något som man gjort med många andra västeuropeiska kulturpersoner.

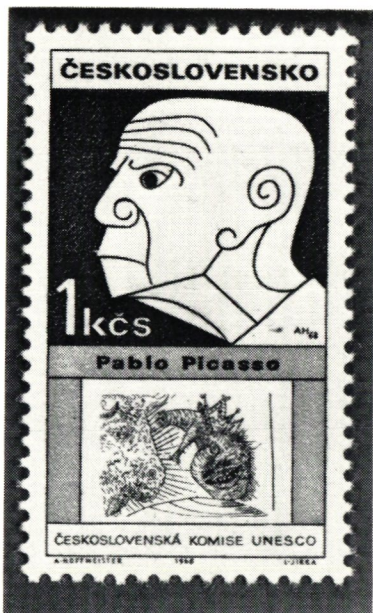
Picasso är emellertid förevidad på ett tjeckiskt frimärke av år 1968, låt vara i karikatyr. Det ingår i en serie över några av detta århundradets mera kända kulturpersonligheter, såsom Maxim Gorkij, Bernhard Shaw och Charlie Chaplin. Så Picasso är i gott sällskap. Detta Picassomärke återger nedtill en av hans mera kända litografier.

De länder som hittills givit ut märken med Picasso-målningar eller hans fredsduvor är: Bulgarien (1957), Burundi (1967), Cuba (1967), Kina (1951, 52 och 53), Mali (1967), Polen (1950 och 1965), Senegal (1967), Tjeckoslovakien (1951, 53 och 1966), Ungern (1957) och DDR (1952 och 54).

Rikligast är Picasso företräd med sina fredsduvor. Inalles finns det 22 märken med detta motiv. Alla kommer de från Kina och Öststaterna. I Sovjet och Rumänien har man dock inte fallit för frestelsen att utge dylika märken.

Polen inledde produktionen 1950 då man med anledning av den andra internationella fredskongressen i Warszawa släppte ut tre märken.¹ Sedan följde Kina året därpå med triangulära fredsduvemärken i tre valörer. För att 1952 spä på med två valörer och 1953 med ytterligare tre. Allt som allt finns det sålunda åtta kinesiska Picasso-märken med fredsduvor.

¹ Picasso tecknade affischen med motivet en fredsduva för kongressen, som han fö själv bevistade.

I Wien var det 1952 dags för ännu en av de många kommunistiska fredskongresserna. Denna »Völkerkongress für den Frieden» gav DDR anledning att berika marknaden med tre märken. På dessa klamrar sig Picasso-duvan fast på en jordglob och nedtill i högre hörnet har man återgett Stephansdomen i Wien.

Leipzigermässan samma år föranledde också utgivandet av ett par Picassomärken. Även här är fredsduvan placerad på en glob. Frågan är dock om man kan räkna dessa östtyska utgåvor som Picassomärken eftersom duvorna inte kan anses dominera märket. En del specialkataloger upptar dem dock som konstfrimärken.

Två år senare — alltså 1954 — kommer ytterligare ett tvivelaktigt östtysktärke med anledning av en fyrmaktskonferens i Östberlin. Här svävar Picassos duva under kupolen i kongressalen.

Även Tjeckoslovakien ihågkom fredskongressen i Wien med ett Picassomärke. Året dessförinnan hade man givit ut fredsduvemärken i två valörer.

Ungern slutligen firade 1957 40-årsjubileet av den ryska revolutionen med ett Picassomärke. Här är fredsduvan omgiven med en cirkel av flaggor. Även Bulgarien celebrerade de 40 åren med fredsduvemärke.

Man urskiljer bland alla dessa Picassomärken fem varianter av fredsduvan.

Övervägande antalet Picasso-märken har alltså fredsduvan som motiv. Först 1966 kom det första »riktiga» Picasso-frimärket. Det var Tjeckoslovakien som med anledning av 30-årsminnet av Internationella brigadens kamp mot Franco i spanska inbördeskriget gav ut ett märke återgivande Picassos mest kända målning, »Guernica». Det var den spanskfödde konstnärens omedelbara reaktion på det tyska bombflygets ödeläggelse av den baskiska staden Guernica den 28 april 1937.

Tavlan är för närvarande deponerad i The Museum of Modern Art i New York. För en tid sedan sökte ett museum i Madrid förvärva denna monumentalmålning. Picasso förklarade då att duken inte skulle återvända till Spanien förrän den spanska republiken hade återupprättats.

Andra länder med Picassomålningar på sina frimärken är Cuba samt de afrikanska republikerna Burundi, Mali och Senegal. Fidel Castros postverk gav 1967 ut en serie frimärken med internationell modern konst. Även en svensk målare, skåningen Max Walter Svanberg, finns företräd i denna serie.

Senegal kom också ut med ett Picassomärke 1967, återgivande »Kvinnorna i Avignon», en märklig målning från 1906—07 som inledde Picassos kubistiska period. Den hänger liksom »Guernica» i moderna museet i New York.

De båda Picassodukarna Fågelburen och Panflöjten målades 1923 (Mali 50 och 250 Fr).
På nästa sida ser man Kvinnorna från Avignon 1906—07 (Senegal 100 Fr) och däröver
en svensk Picassostämpel 1966.

Guernica 1937 på ett tjeckoslovakiskt frimärke 1966. På märkets »tab» ser man en skiss till målningen, en arm med avbrutet svärd och konstnärens signatur.

Burundis Picassomärke släpptes också ut 1967. Här är »Akrobat med boll» på Pusjkinmuseet i Moskva förebilden. Den tillhör en tidigare period.

Mali slutligen har inte mindre än tre Picassomärken, alla från 1967. De återger tre av konstnärens mera kända målningar, nämligen »Paul som harlekin» (1906), »Fågeln» (1923) och »Panflöjten» (1923).

När kan man räkna med att Frankrike inlemmar Picasso i sin fina konstfrimärksserie, som inleddes 1961 med bl a Cezanne och Matisse? Denna omfattar visserligen hittills enbart franska målare men Picasso lever ju sedan åtskilliga år som flykting i Frankrike. Han har dock alltså behållit sitt spanska medborgarskap. Picasso har för övrigt skänkt 900 tavlor från sina egna samlingar till ett museum i Barcelona, som därigenom blir världens rikaste Picassomuseum. Ätminstone det till numerären största.

En målning av Picasso betingar astronomiska belopp. Men ingen blir ruinerad av att samla Picasso på frimärken. Katalogvärdet på de hittills utkomna märkena är omkring 55 kr.

Samlar man Picasso på riktigt får man ge ända upp till 4 500 för en litografi i en upplaga på 50 exemplar. Så filatelisten kommer billigt undan och en vackert monterad samling Picassofrimärken kan nästan vara lika njutbar som en »äkta» Picasso. Vackrare skulle nog mången tycka.